

Mezinárodní klimatická politika

Brno, 2. 9. 2013

- historie multilaterálních smluv
- historie klimatických vyjednávání
- jak vyjednávání fungují
- budoucnost

Historie environmentálních multilaterálních smluv I.

Stockholmská konference OSN – 1972

Konference OSN o životním prostředí a
rozvoji – 1992, Rio de Janeiro

Historie environmentálních multilaterálních smluv II.

**Úmluva o dálkovém znečišťování
ovzduší – 7 protokolů (např. síra, těžké
kovy,...) - 1979, Ženeva**

**Vídeňská smlouva a Montreálský
protokol – ozónová vrstva – 1985**

**Basilejská úmluva – nebezpečné odpady
– 1989**

**Úmluva o biologické rozmanitosti –
1992, Rio de Janeiro**

...a mnoho dalších

1988 - založení Mezivládního panelu ke změnám klimatu (IPCC)

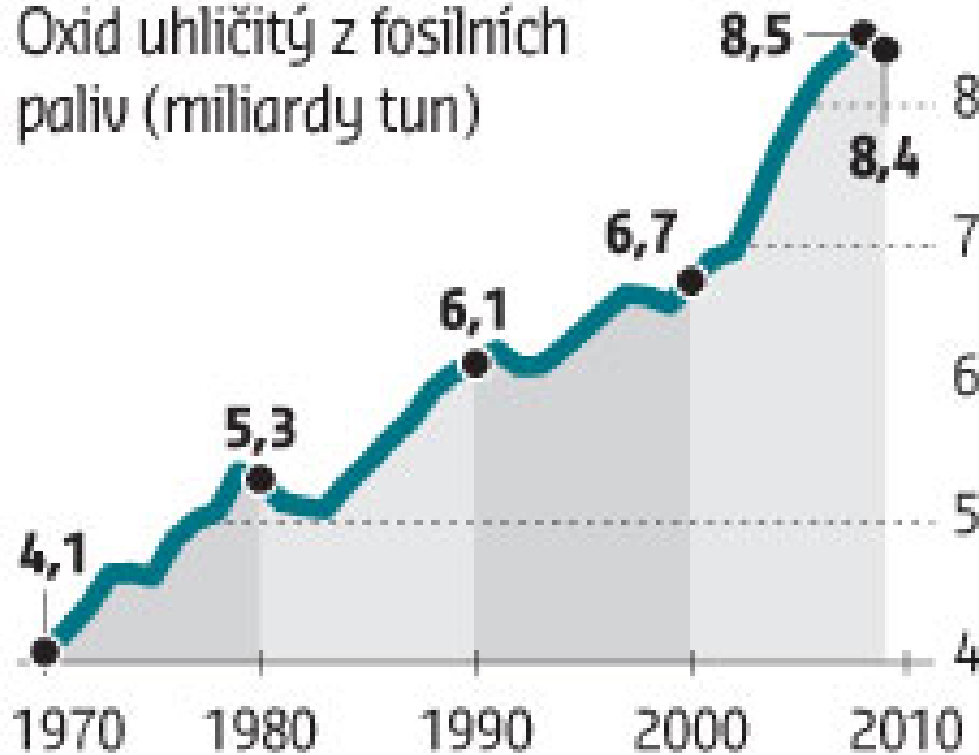
1989 První hodnotící zpráva IPCC

1990 Generální shromáždění OSN zahajuje vyjednávání o mezinárodní úmluvě o změně klimatu

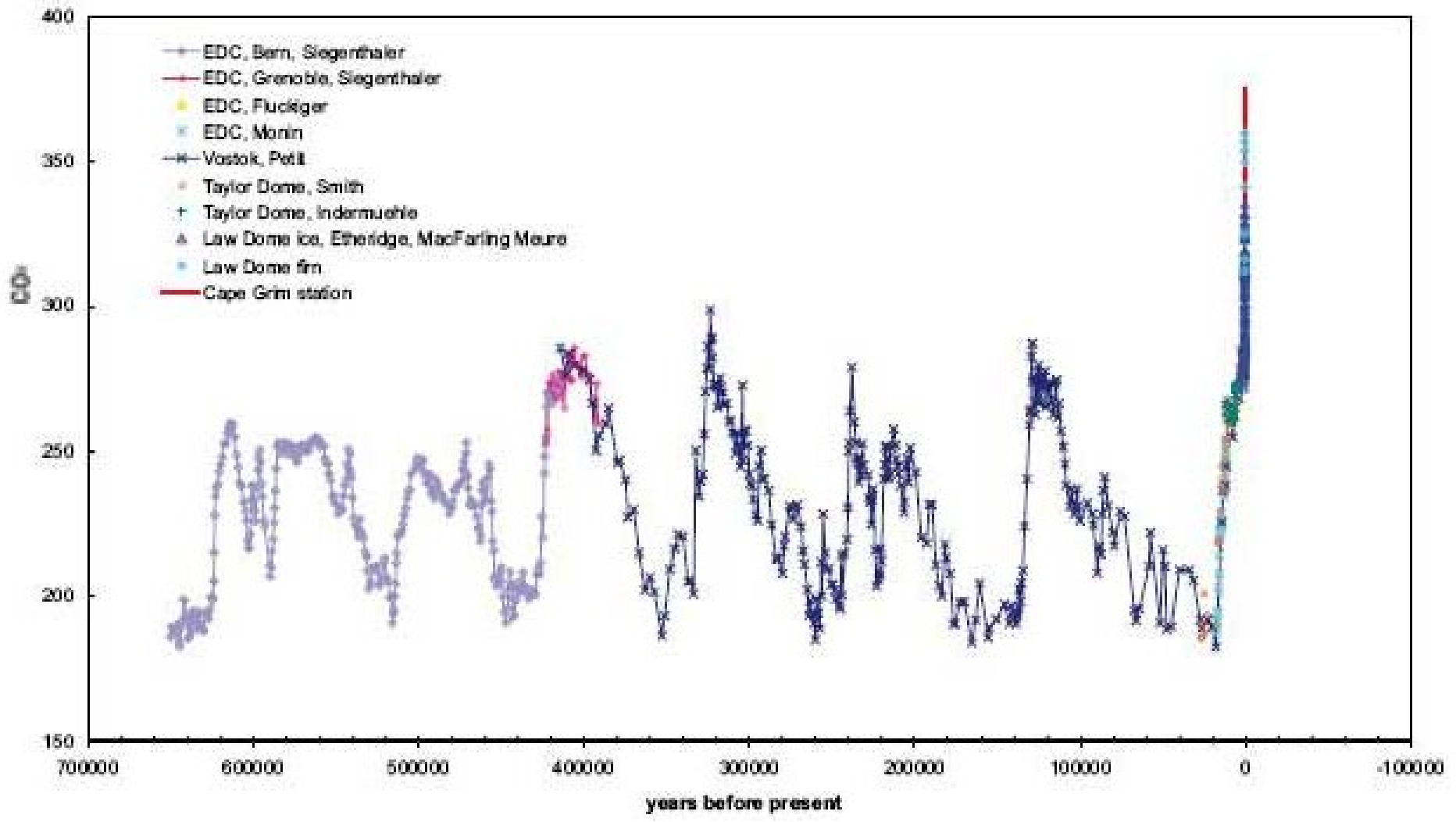
Globální emise CO₂

Roční přírůstek

Oxid uhličitý z fosilních paliv (miliardy tun)

Zdroj: Reuters, HN, miliardy tun uhlíku (C)

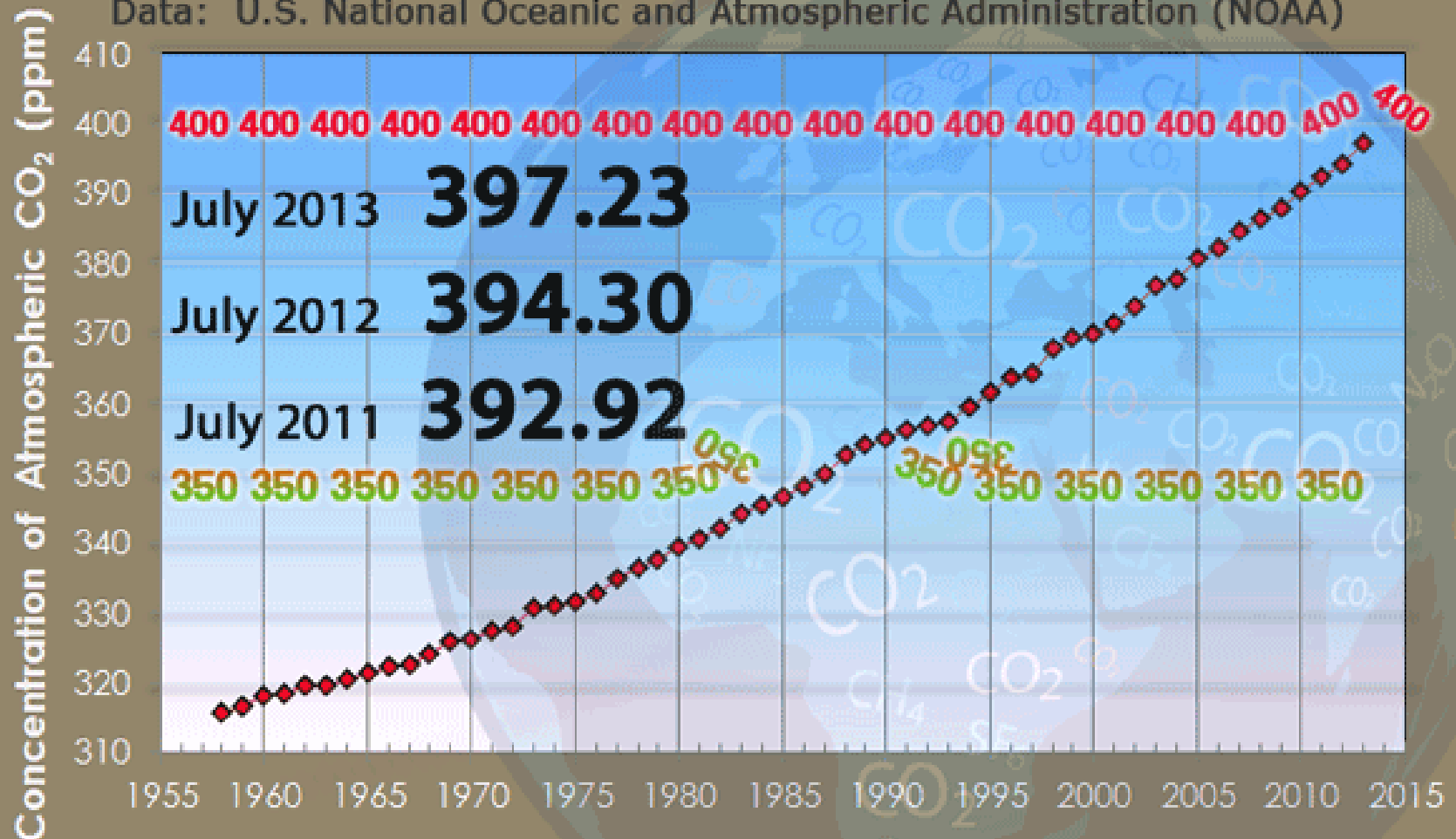

Atmospheric CO₂

July 1958 - July 2013

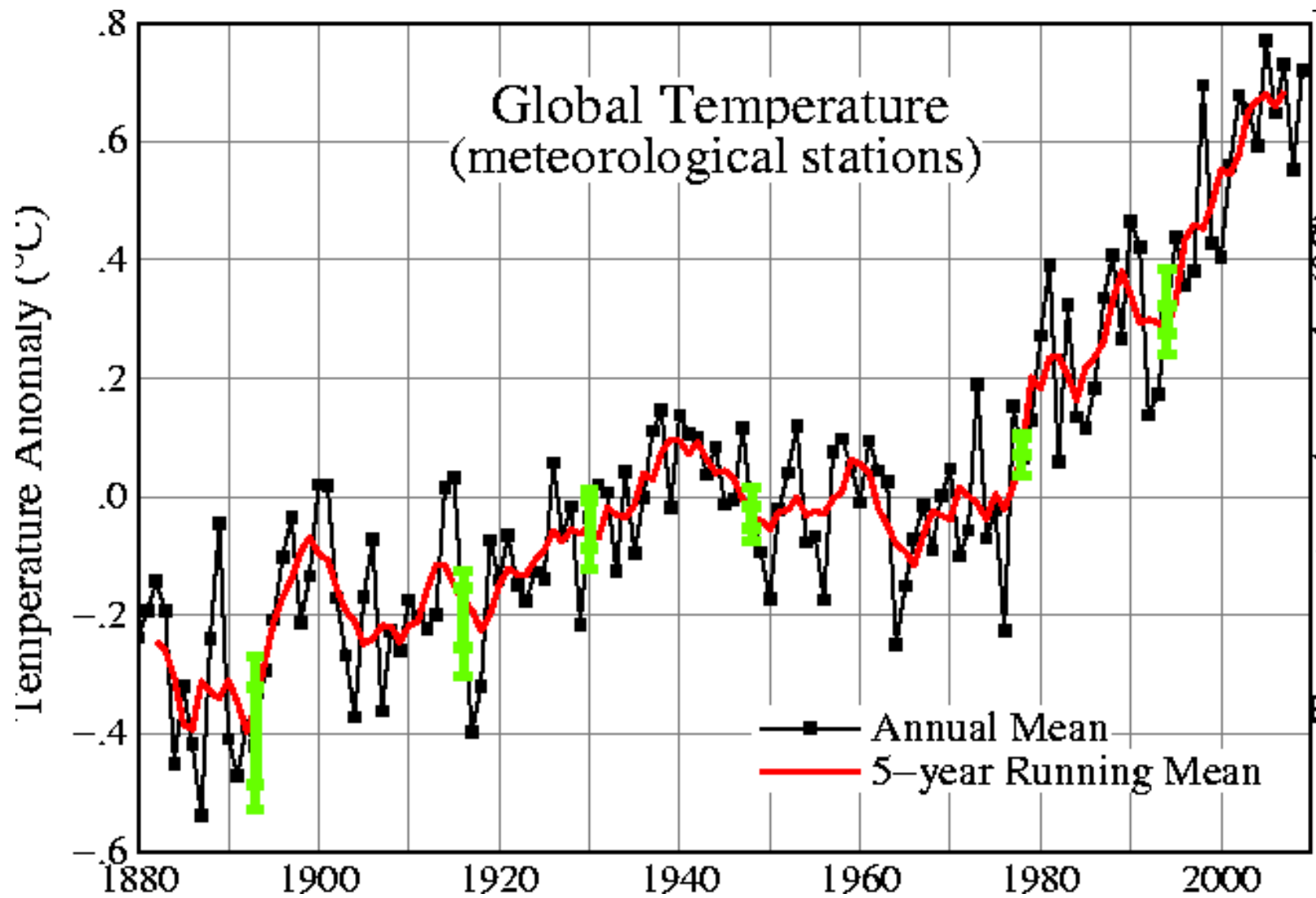
July CO₂ | Year Over Year | Mauna Loa Observatory

Data: U.S. National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA)

CO₂Now.org

Featuring NOAA-ESRL dataset of August 5, 2013

Zdroj: <http://data.giss.nasa.gov>

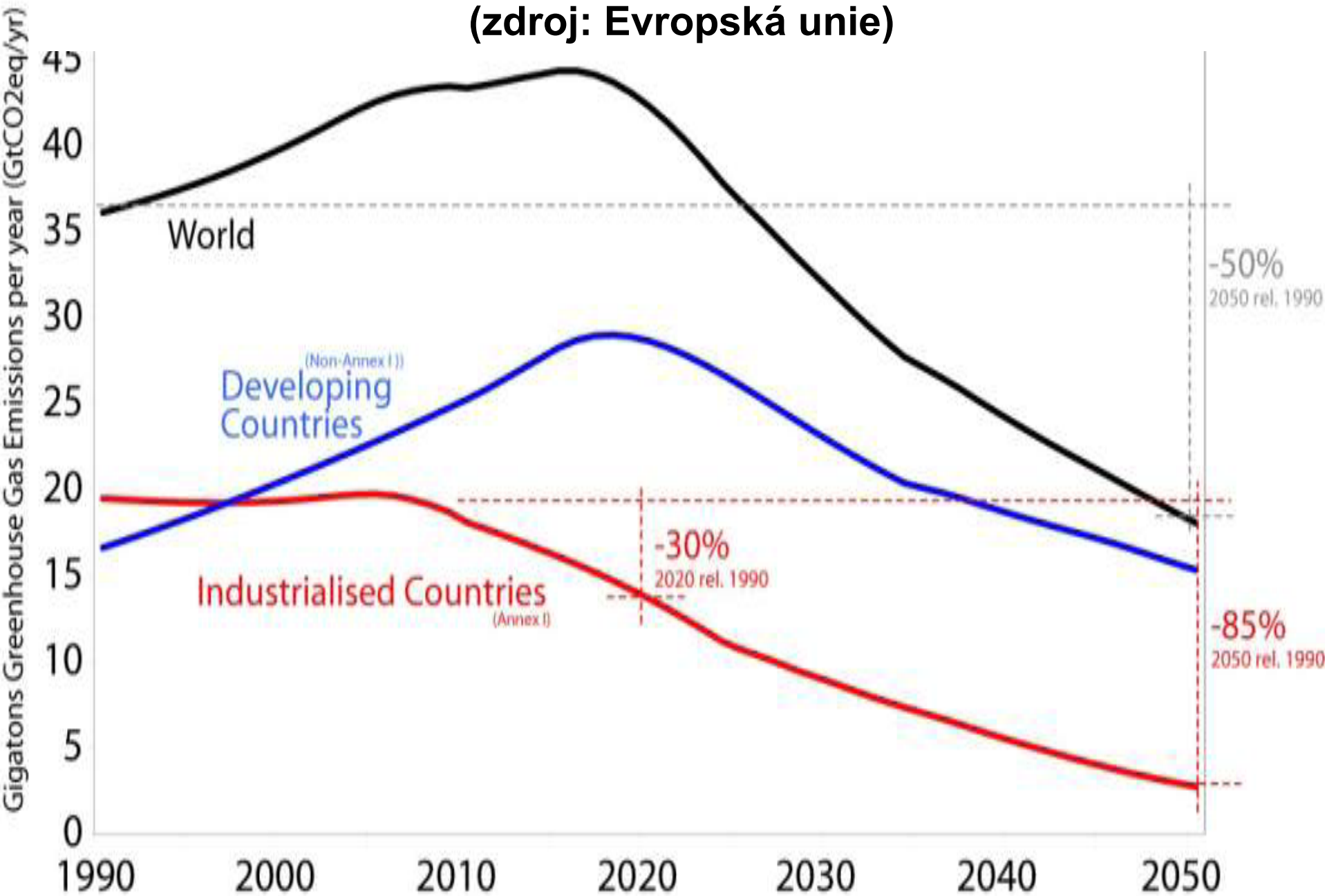

2012

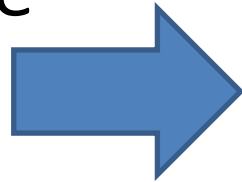
North Pole

Google

Celosvětový scénář snižování emisí skleníkových plynů (zdroj: Evropská unie)

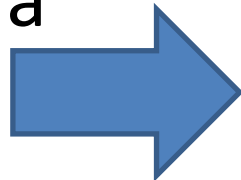

Kyselá dešť

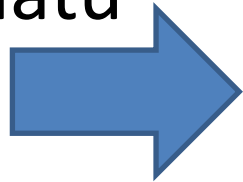
Filtry na komíny v
USA a Kanadě
- Lobby elektráren

Ozónová díra

Náhrada freonů
- Lobby výrobců
freonů a ledniček

Změna klimatu

nahradit ropu, uhlí a zemní plyn na celém světě;
zastavit deforestaci;
změnit zemědělství

30 000 000 000 tun CO₂e/r

- Fosilní lobby
- Kritika nadměrné regulace a ztráty svobody
- Nejsme schopni řešit nemoci, války, chudobu, hlad

Změna klimatu jako humanitární a ekonomický problém

- Stern: náklady na adaptace vyšší než na snižování emisí (mitigace)
- migrace
- adaptace

Rámcová úmluva o změně klimatu

Přijata na Konferenci OSN v Riu de Janeiru – 1992

ČR přistoupila k úmluvě - 1993

Úmluva vstoupila v platnost - 1994

Stabilizovat „na úrovni, která zamezí nebezpečnému lidskému zásahu do klimatického systému“

**United Nations
Framework Convention on Climate Change**

Aim is to stabilize greenhouse gas emissions...

“...at a level that would prevent dangerous anthropogenic interference with the climate system.”

Kjótský protokol

Přijat na konferenci OSN v roce 1997

ČR ratifikovala v roce 2001

Protokol vstoupil v platnost v roce 2005

Klíčová ustanovení Kjótského protokolu

zavazuje členské strany Přílohy I, aby snížily množství skleníkových plynů o průměr 5,2% do roku 2012 (proti roku 1990).

Individuální cíle jsou od -8% do +10%

Závazek ČR v rámci Kjótského protokolu

Česká republika má cíl -8% oproti 1990

Emise v roce 2008 byly cca -27,5%

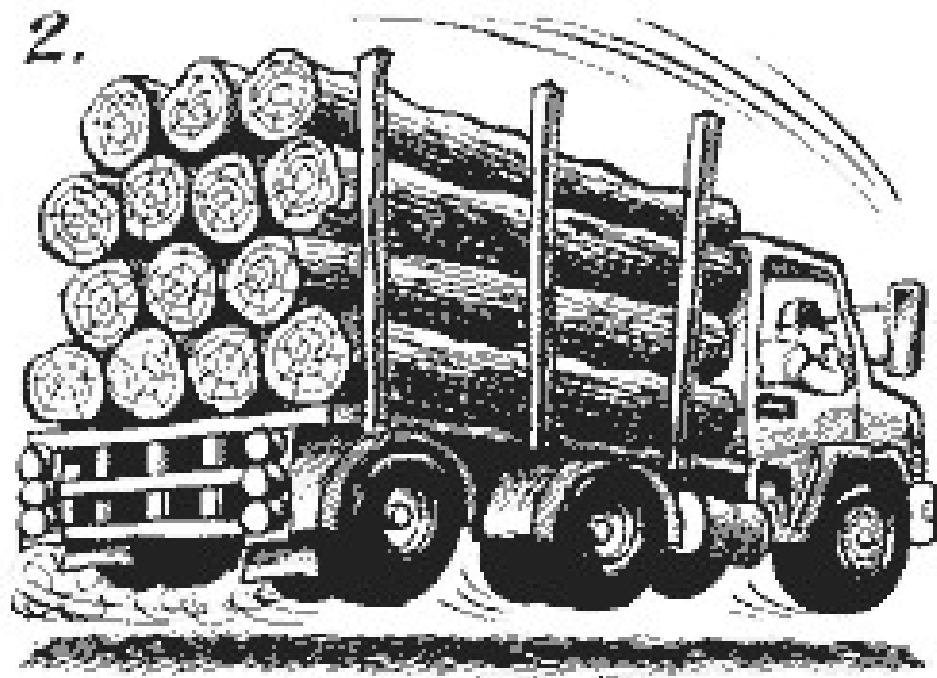
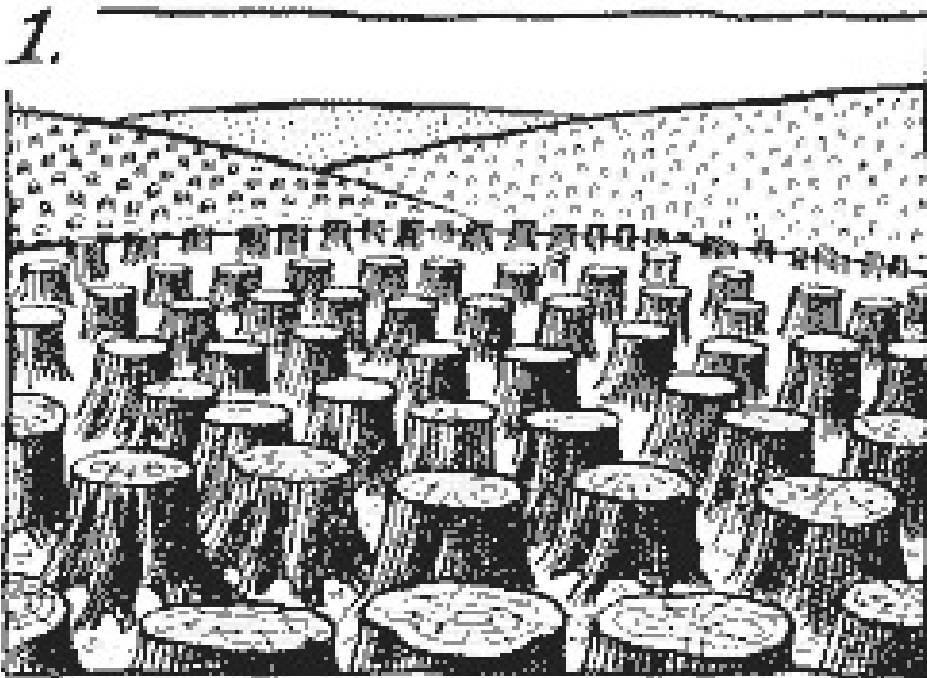
Rozdíl může prodat státům, které dostatečně neplní své závazky. Z výnosů se financuje Zelená úsporám.

Jak fungují mezinárodní klimatická jednání OSN I.

Každý rok 2 týdny hlavní konference (závěr roku)

2-6 týdnů v průběhu roku přípravné konference

Jednání probíhají i bilaterálně, případně na dalších mezinárodních fórech (UNEP, různé OSN, G8, G20, orgány EU)

Jak fungují mezinárodní klimatická jednání OSN II.

4 000 - 15 000 účastníků

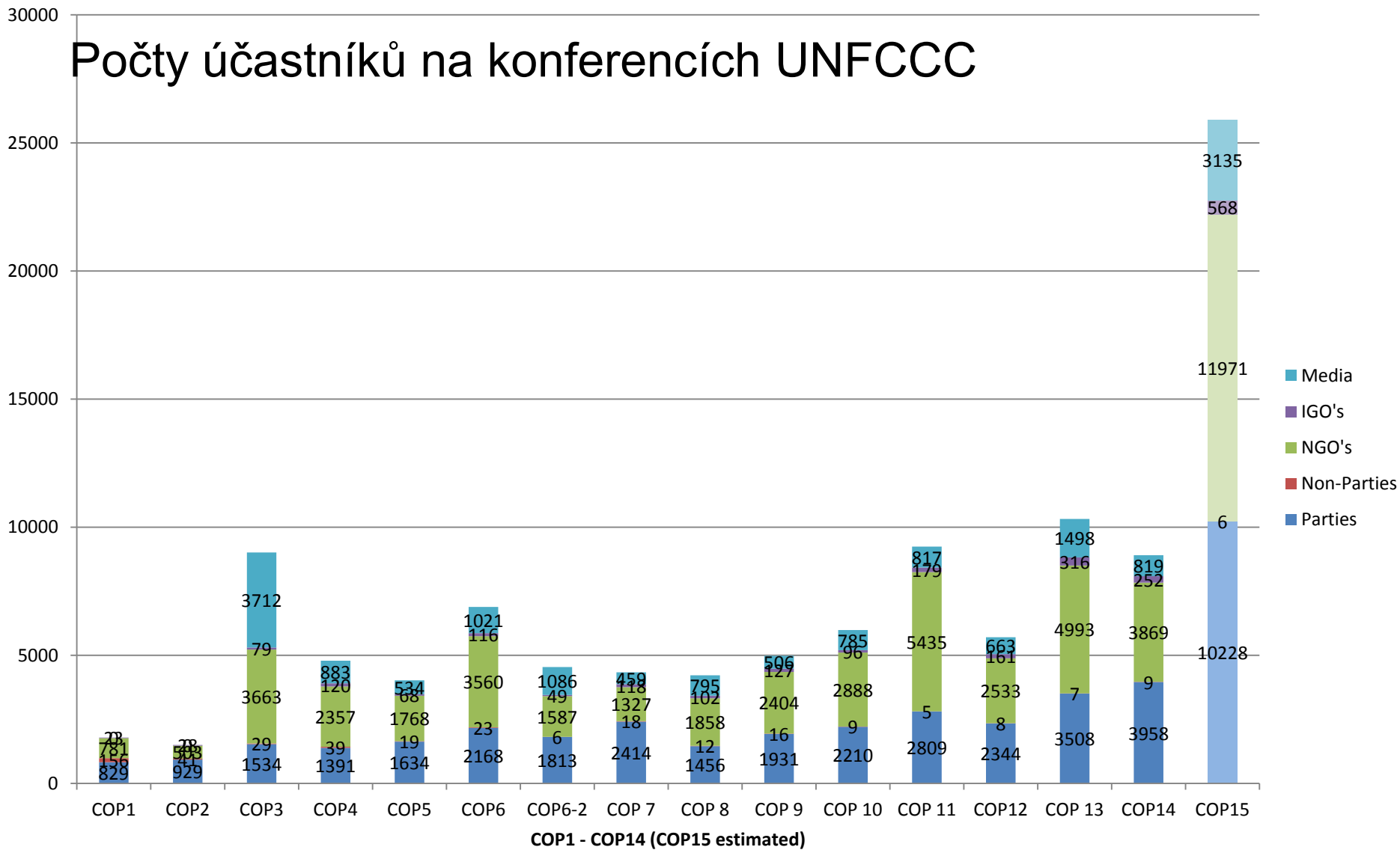
Delegáti států (úředníci, diplomaté, experti, ministři životních prostředí)

Zástupci mezinárodních institucí

Novináři/Média

Zástupci nevládních organizací (průmysl/business, ekologické, rozvojové, vědecké, mládežnické, gender, odbory, zastupující zájmy původního obyvatelstva)

Počty účastníkov na konferenciách UNFCCC

Jak fungují mezinárodní klimatická jednání OSN III.

Rozhoduje se konsenzem

Státy většinou vyjednávají ve skupinách a za skupinu mluví jeden stát:

EU27

G77+Čína

Malé ostrovní státy

Africké státy

....

Jak fungují mezinárodní klimatická jednání OSN IV.

Začíná jednání na úrovni plenární schůze (i 3000 lidí v sále),
tlumočeno do 5 jazyků

Pokračují jednání na úrovni 4 formálních pracovních skupin
UNFCCC, dále neformální (uzavřené) kontaktní skupiny

UNFCCC, Bali, 2007

<http://www.youtube.com/watch?v=YnG4S7b4PW8>

Jak fungují mezinárodní klimatická jednání OSN V.

- Snižování emisí v rozvinutých a v rozvojových zemích
- Adaptace
- Technologický transfer (vč. patentů)
- Capacity building
- Flexibilní mechanismy (certifikáty, obchodování)
- Ochrana pralesů
- Finanční pomoc bohatších chudším ve všech předchozích bodech
- Vykazování, kontrola

Jak fungují mezinárodní klimatická jednání OSN VI.

Nevládní organizace

Mají občas prostor vystoupit na plenárním jednání

Sjednávají si bilaterální schůzky

Distribují své materiály (noviny, pozice, studie)

Komunikují s novináři a veřejností

Organizují výstavy, semináře, happen

Vyhlašují anticenu Fosílii dne

Kodaňská konference, prosinec 2009

9 týdnů přípravných vyjednávání jen v roce 2009
40 000 registrovaných účastníků
přes 100 hlav států

<http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,692861,00.html>

<http://www.spiegel.de/video/video-1063770.html>

<http://www.spiegel.de/international/world/the-copenhagen-protocol-how-china-and-india-sabotaged-the-un-climate-summit-a-692861->

Brazil

USA

China

India

South Africa

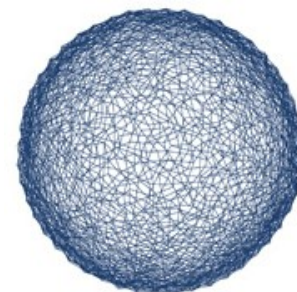
Kodaňská dohoda, 2009 I.

Politická deklaráce zatím bez jednohlasné podpory
(6 států odmítlo)

Vyjadřuje politickou vůli řešit změny klimatu: „...změny klimatu jsou jednou z největších výzev naší doby. Zdůrazňujeme naši silnou politickou vůli k urychlenému boji proti změnám klimatu ...“

Uznává cíl omezení stoupání teploty na maximálně 2°C do roku 2100

Závazky pro země přílohy I ve formě kvantifikovaných národních redukčních cílů.

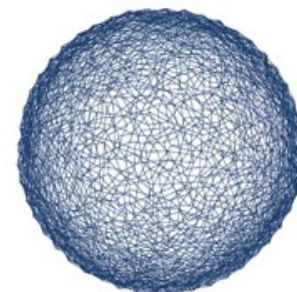
Kodaňská dohoda, 2009 II.

30 miliard USD pro období 2010 – 2012

100 miliard USD ročně do roku 2020 – rozvinuté země budou poskytovat adekvátní, předvídatelné a setrvalé finanční zdroje, technologie a kapacity pro podporu realizace adaptačních opatření v rozvíjejících se zemích.,,

Rozvojové země budou realizovat národně přiměřené akce na snížení nebo omezení emisí.

Odsouhlasen nový Zelený klimatický fond

Cíle různých států

USA: -17% do 2020 oproti 2005, Obamova klimatická iniciativa 2013

Norsko: 30-40% oproti 1990 a uhlíkově neutrální do 2030

Švédsko: 2050 bezuhlíkové

Británie: -80% oproti 2050 (zvláštní zákon)

Irsko: 80% v 2050 oproti 1990

Německo: 40% v 2020 oproti 1990

Papua New Guinea:

-50% do 2030, uhlíkově neutrální do 2050

<http://www.climateactiontracker.org/>,
<http://www.climatepolicytracker.eu/>

2012

Domluven Kyoto protokol 2
na období 2013-2020

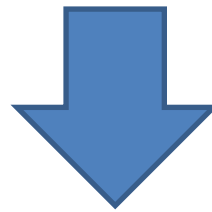
2013-2014

Nová zpráva IPCC

I. pracovní skupina

26.9.2013

19. Konference UNFCCC Warsaw, listopad 2013

21. Konference UNFCCC
Paris, 2015

Závazky na období po 2020

Zahraniční internetové zdroje informací

<http://www.unfccc.int>

Rámcová úmluva a Kjótský protokol

<http://ec.europa.eu/environment/climat/>

Evropská komise o změnách klimatu

<http://www.ipcc.ch>

Mezivládní panel pro změnu klimatu

<http://www.350.org>

Mezinárodní kampaň „350“